

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 692/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Bess
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Marta Sekuła

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w W.

przeciwko J. N.

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 11 stycznia 2019 r. sygn. akt I C 1413/18

1. zmienia zaskarżony wyrok poprzez nadanie mu treści:

„I. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz powoda Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg i Autostrad kwotę 133.474,66 zł (sto trzydzieści trzy tysiące czterysta siedemdziesiąt cztery 66/100 złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 listopada 2017 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

IV. nakazuje pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 6.674 zł (sześć tysięcy sześćset siedemdziesiąt cztery złote) tytułem opłaty sądowej od zasądzzonego roszczenia, od uiszczenia której powód jest zwolniony.”;

2. oddala apelację powoda w pozostałej części, a apelację pozwanego w całości;

3. nakazuje pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.120 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty od apelacji powoda od uiszczenia której powód był zwolniony;

4. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Jerzy Bess

Sygn. akt I ACa 692/20

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 stycznia 2019 r. sygn. akt I C 1413/18

I. zasądził od pozwanego J. N. na rzecz powoda Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad kwotę 111.078,99 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 listopada 2017 r. do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądził od pozwanego na rzecz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 4.482 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

IV. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 918 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

V. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 5.554 zł tytułem opłaty sądowej od zasądzonych roszczenia, od której zwolniony jest powód.

W rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy przedstawił m.in. następujące motywy swego rozstrzygnięcia:

Powództwo co do kwoty 22.395,67 zł zostało oddalone, a w pozostałym zakresie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W. domagała się zasądzenia od pozwanego J. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Firma (...) na rzecz strony powodowej kwoty w wysokości 133 474,66 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania według norm przepisanych, jednakże w zakresie kosztów zastępstwa procesowego zasądzenie ich według norm przepisanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do treści art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Wskazana jako podstawa dochodzonego roszczenia ustawa z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz. U. 2016.837 j.t), jest aktem szczególnym. Określa ona zasady spłaty przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad niezaspokojonych przez wykonawcę należności głównych przedsiębiorcy, który zawarł umowę z wykonawcą w związku z realizacją zamówienia publicznego na roboty budowlane udzielonego przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad wyłącznie za zrealizowane i odebrane prace (art. 1).

Z opisaną powyżej sytuacją mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu. Na wstępie rozważań wskazać bowiem należy, że przed Sądem Okręgowym w K. IX Wydział Gospodarczy toczyło się postępowanie zainicjowane przez J. N. i skierowane przeciwko spółce (...) S.A. z siedzibą w W. i (...) Ltd z siedzibą w D.. Wskazane spółki wraz ze spółką (...) S.A. oraz (...) S.A. tworzyły Konsorcjum, z którym pozwany w niniejszej sprawie zawarł umowę zlecenia dotyczącą

usług transportowych materiałów sypkich na potrzeby inwestycji (...).W związku z nieregulowaniem należności, J. N. swoje roszczenia o zapłatę skierował w dniu 7 sierpnia 2012 r. jedynie do dwóch ww. spółek, pomijając pozostałe spółki tworzące konsorcjum. Postępowanie to zostało zakończone. W stosunku do (...) S.A. powództwo zostało cofnięte, a w konsekwencji postępowanie umorzono. W przypadku (...) Ltd z siedzibą w D. postępowanie sądowe zakończyło się zasądzeniem od tego podmiotu na rzecz J. N. tylko części żądanej kwoty, tj. 22.395,67 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29.03.2014 r. do dnia zapłaty. Sądy, zarówno I jak i II instancji wskazywały, że powód wykonał na rzecz konsorcjum usługi opisane w pozwie i z tego tytułu należy się mu wynagrodzenie. Dowodzą tego przyjęte przez odbiorców faktury oraz kopie raportów dziennych. Dla oceny rozmiaru należnego wynagrodzenia zasadnicze znaczenie miał jednak fakt zawarcia układu w postępowaniu toczącym się w Irlandii. Skutkiem zawarcia i zatwierdzenia układu według prawa irlandzkiego jest jego wpływ na proces prowadzony przed sądem polskim (art.25 ust.1 rozporządzenia Rady (WE) 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego) w taki sposób, iż niedopuszczalne było uwzględnienie powództwa w zakresie przewyższającym zasady układu (art.290 ust.1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze), a według układu wierzytelności strony pozwanej zostały zredukowane do 5% (pkt 9.6 układu). W postępowaniu w sprawie pod sygn. akt (...) ważne było jednak wydanie nieprawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 21 września 2012 r., bowiem to na jego podstawie doszło do wypłaty kwoty dochodzonej przez stronę powodową w niniejszej sprawie, przy czym część faktur była wystawiona na (...) S.A., a część na (...) Ltd z siedzibą w D.. Pomimo, iż w pozwie J. N. dochodził należności w proporcjach wynikających z tych faktur, to odpowiedzialność spółek, które tworzyły konsorcjum była odpowiedzialnością solidarną. Żądana w niniejszym postępowaniu przez stronę powodową Skarb Państwa – Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w W. kwota 133.474,66 zł obejmuje wszystkie faktury, które były wystawione przez (...) Ltd z siedzibą w D., przy czym strona powodowa wskazywała, że wbrew obowiązкови jaki wynikał z przepisów wskazanej na wstępie rozważań ustawy, pozwany nie przedstawił ani prawomocnego orzeczenia, które byłoby podstawą rozliczenia, ani oświadczenia o którym mowa w art. 8 z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych. Taki stan faktyczny wynika z przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego.

Sąd doszedł do przekonania, że stronie powodowej Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad przysługuje roszczenie o zwrot środków wypłaconych na podstawie powołanej ustawy z dnia z dnia 28 czerwca 2012 r. Wskazać należy, że stosownie do treści art. 6 pkt 1 przedsiębiorcom umieszczonym na liście, o której mowa w art. 5 ust. 3, na poczet należności jest wypłacana zaliczka, niezwłocznie po doręczeniu przez nich nieprawomocnego orzeczenia sądu zasądzającego należność. Zgodnie natomiast z art. 5 ust. 3 po dokonaniu weryfikacji zgłoszenia Generalnemu Dyrektorowi należności, która przysługuje mu od wykonawcy, Generalny Dyrektor może ogłosić, a w przypadku gdy zgłoszone należności przekroczą 3% wartości zamówienia publicznego ogłasza, w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym o otwarciu 21-dniowego terminu na dokonywanie zgłoszeń. Po upływie tego terminu Generalny Dyrektor sporządza listę przedsiębiorców spełniających warunki, o których mowa w ust. 2 i art. 8, i zawiadamia przedsiębiorców o umieszczeniu ich na liście.

Wskazać zatem należy, że powyższe warunki zostały spełnione i wypłata zaliczki przez stronę powodową na rzecz pozwanego, która nastąpiła na podstawie nieprawomocnego orzeczenia – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 21 września 2012 r. była zasadna. Uzasadnione było również żądanie przez stronę powodową zwrotu tej zaliczki, bowiem pozwany J. N. nie uczynił zadość wezwaniu do przedłożenia, stosownie do art. 7 ustawy, prawomocnego orzeczenia sądu, ugody zawartej przed sądem w sprawie między przedsiębiorcą i wykonawcą, opatrzonej klauzulą wykonalności, albo listy wierzytelności pod warunkiem niezłożenia w stosunku do danej wierzytelności sprzeciwu, o którym mowa w art. 256 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, lub zatwierdzonej przez sędziego – komisarza listy wierzytelności, albo spisu wierzytelności pod warunkiem niezłożenia zastrzeżeń, o których mowa w art. 90 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne, lub sprzeciwu, o którym mowa w art. 91 tej ustawy, lub zatwierdzonego przez sędziego- komisarza spisu wierzytelności – obejmujących należność. O przedłożenie stosownych dokumentów pozwany wzywany był wielokrotnie, chociaż część z tych wezwań kierowana była do J. N. jeszcze przed wydaniem wyroku Sądu Apelacyjnego w dniu 15 września 2017 r.

W tym miejscu wskazać należy, że zarzut pozwanego, iż wysłane przez niego do GDDKiA dokumenty były kompletne, nie mógł zostać uwzględniony. Z ustalonego stanu faktycznego wynika bowiem, że pozwany dołączył jedynie kserokopię wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 15 września 2017 r. oraz kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego (...) w P. XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych z dnia 20 lipca 2016 r., które co prawda zostały poświadczone za zgodność z oryginałem, jednakże przede wszystkim pozwany nie dołączył wyroku Sądu Okręgowego z dnia 2 lipca 2015 r. z klauzulą prawomocności, a jedynie kserokopię wyroku Sądu Apelacyjnego. Nie można zatem uznać, że spełnione zostały wymagania wskazane w art. 7 cyt. ustawy.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego, że żądanie przez stronę powodową zwrotu zaliczki jest przedwczesne, bowiem pozwany ma w dalszym ciągu możliwość dochodzenia swoich wierzytelności na drodze postępowania sądowego lub poprzez zawarcie ugody może bowiem cały czas dochodzić roszczeń wobec któregośkolwiek z pozostałych członków konsorcjum, tj. spółek (...) S.A. lub (...) S.A., a tym samym żądane przez stronę pozwaną dokumenty będą mogły zostać przedstawione dopiero po wyczerpaniu ww. dróg, stwierdzić należy, iż jest on bezzasadny. Przede wszystkim zwrócić trzeba uwagę, że pozwany wnosząc pozew do Sądu Okręgowego w K. IX Wydział Gospodarczy skierował go tylko przeciwko dwóm spółkom - (...) S.A. z siedzibą w W. i (...) Ltd z siedzibą w D., przy czym pozew przeciwko (...) został cofnięty, a postępowaniu w stosunku do tej spółki umorzone. Inicjowane przez pozwanego postępowania w stosunku do pozostałych spółek tworzących konsorcjum zostały zakończone. W szczególności zostało umorzone postępowanie w przedmiocie sprzeciwu pozwanego od czwartej listy wierzytelności w toku postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu z wierzycielami (...) SA w W., a to wobec zakończenia postępowania upadłościowego poprzez zatwierdzenie układu. Wniosek pozwanego o zawezwanie (...) SA do próby ugodowej również nie przyniósł oczekiwanego rezultatu bowiem nie doszło do zawarcia ugody, co zostało przyznane przez pełnomocnika pozwanego na ostatniej rozprawie.

Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości Sądu, że zakończyły się wszystkie postępowania jakie pozwany zainicjował i wytoczył przeciwko Spółkom tworzącym konsorcjum. W dniu 15 września 2017 zakończyło się również postępowanie toczące się przeciwko (...) LTD z siedzibą w Irlandii, bowiem apelacja złożona przez J. N. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 lipca 2015 r. zasądzającego od (...) LTD na rzecz J. N. kwotę 22 395, 67 zł. została oddalona.

A zatem zdaniem Sądu, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 837, j. t.) stronie powodowej przysługuje roszczenie o zwrot zaliczki, z tym, że nie w wysokości 133.474,66 zł, lecz 111.078,99 zł, tj. pomniejszonej o kwotę 22.395, 67 zł, zasądzoną na rzecz pozwanego J. N. prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 2 lipca 2015 r.

W ocenie Sądu niezasadne było roszczenie dotyczące zapłaty odsetek za opóźnienie od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty. Wezwanie z dnia 29 maja 2017 r. kierowane do J. N. o przedłożenie wymaganych ustawą dokumentów było przedwczesne. Ustawa nie określa terminu w jakim powinny zostać przedłożone dokumenty uzupełniające. Zatem dopiero po wydaniu prawomocnego orzeczenia i po wezwaniu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad do przedłożenia wszystkich wymaganych ustawą dokumentów, można mówić o opóźnieniu co do zwrotu zaliczki i naliczaniu odsetek. Tym samym - zdaniem Sądu - pismem, które może zostać potraktowane jako wezwanie do zwrotu zaliczki jest pismo z dnia 16 listopada 2017 r., doręczone pozwanemu w dniu 20 listopada 2017 r., w którym strona pozwana zwróciła się do pozwanego o udzielenie informacji na temat postępowania przed Sądem Apelacyjnym w K. w sprawie przeciwko (...) Ltd. w terminie 7 dni od otrzymania pisma, w tym także przesłanie wydanego przez Sąd prawomocnego orzeczenia, które będzie podstawą do rozliczenia otrzymanej zaliczki na poczet spłaty niezaspokojonej należności wypłaconej w oparciu o art. 6 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. Strona pozwana wskazała w nim także, iż wraz z orzeczeniem, w celu rozliczenia zaliczki konieczne jest przesłanie aktualnego oświadczenia o którym mowa w art. 8 i art. 7 ust. 3 ww. ustawy. Ponownie przypomniano pozwanemu, że w przypadku, gdy należność nie zostanie potwierdzona żądanymi dokumentami i oświadczeniem określonym w art. 7 ust. 3, GDDKiA przysługuje roszczenie o

zwrot zaliczki. Skoro pozwany, w wyznaczonym 7 - dniowym terminie, nie przedłożył żądanych dokumentów, to ten termin wyznacza moment od którego strona powodowa może dochodzić zapłaty odsetek.

Stąd też, mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 28 listopada 2017 r. do dnia zapłaty na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. według kryterium, że strona powodowa wygrała w 83%, co oznacza, że przegrała w 17%, a zatem w pkt III sentencji wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 4.482 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (5400 x 83%). W zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 .r, poz. 2261), natomiast w punkcie IV sentencji wyroku Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 918 zł (5 400 x 17%).

W punkcie V Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Z 2018 r., poz. 300, j. t.) nakazał pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 5.554 zł tytułem opłaty sądowej od zasądzzonego roszczenia (111 079 zł x 5%), od której na podstawie art. 94 u.k.s.c. zwolniony jest powód.

Od niniejszego wyroku apelację wniosły obie strony:

Powód zaskarżył niniejszy w części oddalającej powództwo co do kwoty 22 395,67 zł oraz w części oddalającej żądanie zasądzenia ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 133.474.66 zł od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty i rozstrzygającej o kosztach procesu, tj. w pkt II, IV, zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy

polegające na:

1) naruszeniu przez Sąd Okręgowy w Krakowie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu, iż podstawę spłaty należności stanowi prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 lipca 2015 r., co doprowadziło Sąd do nieprawidłowego wniosku, że stronie powodowej nie przysługuje zwrot zaliczki w kwocie 22.395.67 zł, podczas gdy samo wydanie oraz istnienie prawomocnego wyroku sądu nie ma znaczenia, a dla realizacji obowiązku spłaty w trybie specustawy konieczne jest doręczenie oryginałów dokumentów wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (dalej specustawa).

2) naruszeniu przez Sąd Okręgowy w Krakowie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu, wbrew zasadom prawidłowego i logicznego wnioskowania, że nie została spełniona przesłanka o zwrot zaliczki, o której mowa w art. 11 ust. 2 specustawy, to jest brak doręczenia aktualnego oświadczenia, o którym mowa w art. 8 i art. 7 ust. 3 specustawy, podczas gdy ostatnie doręczone do GDDKiA oświadczenie przedsiębiorcy opatrzone jest datą 3 marca 2014 r.

3) naruszeniu przez Sąd Okręgowy w Krakowie przepisu art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. gdyż Sąd I instancji, poprzez nieprzedstawienie w treści uzasadnienia wyroku przyczyn uznania, że „stronie powodowej przysługuje zwrot zaliczki, z tym, że nie w wysokości 133.474.66 zł, lecz 111.078.99 zł, tj. pomniejszonej o kwotę 22.395.67 zł" co powoduje, że treść uzasadnienia wyroku jest nieczytelna, a tym samym utrudnia kontrolę instancyjną przedmiotowego orzeczenia w tym zakresie.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego mające wpływ na treść wydanego Wyroku,

tj.:

art. 11 ust. 2 w zw. z art. 6, art. 7 ust. 1 i 3, art. 8 ust. 1 w zw. z art. 9 ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że pomimo spełnienia przesłanek określonych specustawą Powodowi nie należy się zwrot zaliczki również w kwocie 22.395.67 zł podczas gdy treść:

1) specustawy nie pozostawia wątpliwości, że do dokonania spłaty konieczne jest doręczenie przez przedsiębiorcę oryginałów dokumentów wskazanych w art. 6 i 7 ust. 1 specustawy do GDDKiA oraz doręczenie aktualnego oświadczenia przedsiębiorcy zgodnie z art. 8 tej ustawy.

2) art. 6 k.c. w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy o spłacie niezaspokojonych należności przedsiębiorców, przez ich błędną wykładnię i stwierdzenie, że Powód nie udowodnił, że wysokość żądania powództwa jest w całości uzasadniona, gdy tymczasem powyższy fakt wykazał;

3) art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 6 specustawy poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie od Pozwanego J. N. począwszy od dnia 28 listopada 2017r., podczas gdy wezwanie do zapłaty, skutkujące wymagalnością roszczenia Powoda zostało doręczone temu Pozwanemu w dniu 29 maja 2017 roku, a zatem żądanie zasądzenia odsetek od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty, było zasadne.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pozwany wniósł o:

1. **zmianę** zaskarżonego Wyroku z dnia 11 stycznia 2019r., **częściowo**, to jest przez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda również dalszej kwoty w wysokości 22.395.67 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie od uwzględnionej przez Sąd I instancji kwoty 111.078.99 zł od dnia 17 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz

2. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu za pierwszą instancję według norm przepisanych, jednakże w zakresie kosztów zastępstwa procesowego zasądzenie ich na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej RP zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2016 poz. 2261);

3. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych, jednakże w zakresie kosztów zastępstwa procesowego zasądzenie ich na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej RP zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2016 poz. 2261);

Pozwany apelacją zaskarżył niniejszy wyrok w całości, zarzucając:

1. Sprzeczność ustaleń sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym i przyjęcie że pozwany zawarł umowę jedynie ze spółkami (...) s.a. i (...) LTD, podczas gdy z treści umów o świadczenie usług wprost wynika, że stronami umowy są (...) s.a. (...) s.a. i (...) LTD, (...)

2. pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego i prawnego treści pisma GDDKiA z dnia 27.03.2014 r., z którego treści wprost wynika, że podstawą do rozliczenia zaliczki może być orzeczenie lub ugoda zawarta pomiędzy wykonawcą a przedsiębiorcą tym samym podstawą do rozliczenia zaliczki może być orzeczenie i ugoda zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a jednym z wykonawców w tym (...) s.a.;

3. pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego i prawnego treści pisma GDDKiA z dnia 16.12.2015 r., którego treści wprost wynika, że podstawą do rozliczenia zaliczki może być orzeczenie lub ugoda zawarta z (...) s.a. lub (...) s.a.;

4. pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego informacji przekazywanych przez pozwanego o tym, że prowadzi negocjacje z wykonawcą (...) s.a. także że jest uprawniony do wytoczenia powództwa co wynika z treści korespondencji pomiędzy pozwanym a GDDKiA.;

5. bezpodstawne przyjęcie, że pozwany wyczerpał możliwość dochodzenia roszczenia od spółki (...) wobec bezskuteczności sprzeciwu wobec odmowy uznania wiarygodności w postępowaniu upadłościowym (...) s.a. a także bezskuteczności próby ugodowej;

6. naruszenie prawa materialnego art. 455 k.c. poprzez przyjęcie, że zaistniały podstawy do wezwania pozwanego do zwrotu zaliczki i wyznaczenie pozwanemu terminu do zwrotu wypłaconej zaliczki;

7. nie rozpoznanie wszystkich podniesionych przez pozwanego w sprzeciwie zarzutów', względnie pominięcie przy wydaniu wyroku okoliczności tego, że w posiadaniu powódki sąd dokumenty w postaci listy wiarygodności obejmującej wiarygodności pozwanego wobec (...) ltd. sporządzone w postępowaniu upadłościowym (restrukturyzacyjnym) (...) ltd. Dokumenty te są tożsame lub też są odpowiednikiem dokumentów o których mowa w treści treści ustawy z dnia 28.06.2012 r., o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych, a zatem uzasadniają i umożliwiają rozliczenie zaliczki wypłaconej pozwanemu.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pozwany wniosł o:

1. zmianę orzeczenia i oddalenie powództwa w całości;
2. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed Sądem pierwszej i drugiej instancji oraz kosztów zastępstwa adwokackiego przed Sądami obu instancji - według norm przepisanych

W odpowiedzi na apelację każda ze stron wniosła o:

1. oddalenie apelacji strony przeciwnej
2. zasądzenie od strony przeciwnej na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że w zasadniczej części Sąd Apelacyjny podziela ustalenia i rozważania prawne Sądu I instancji podjęte w niniejszej sprawie, odnośnie istoty postępowania w zakresie weryfikacji rozliczenia zaliczki udzielonej przez Skarb Państwa przedsiębiorcy, w trybie i na zasadzie ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (dalej specustawa).

Jednakże Sąd I instancji nie ustrzegł się popełnienia pewnych uchybień wskazanych w apelacji powoda, choć te określone jako naruszenia prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. należy je zaklasyfikować w kategoriach naruszenia prawa materialnego. Sąd I instancji nie ustalił bowiem błędnie prawomocności wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 lipca 2015 r., a jedynie uznał, że jest to wystarczającą przesłanką określoną w art. 7 specustawy, w sytuacji, gdy zgodnie z tym przepisem samo wydanie oraz istnienie prawomocnego wyroku sądu nie ma znaczenia o tyle, że dla realizacji obowiązku spłaty w trybie specustawy konieczne jest doręczenie oryginałów dokumentów wskazanych w tym przepisie. Ten błąd należało zakwalifikować i podnieść w kategoriach zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Analogicznie wadliwym jest postawienie zarzutu naruszenia art. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu, wbrew zasadom prawidłowego i logicznego wnioskowania, że nie została spełniona przesłanka o zwrot zaliczki, o której mowa w art. 11 ust. 2 specustawy, to jest brak doręczenia aktualnego oświadczenia, o którym mowa w art. 8 i art. 7 ust. 3 specustawy, podczas gdy ostatnie doręczone do GDDKiA oświadczenie przedsiębiorcy opatrzone jest datą 3 marca 2014 r., w sytuacji, gdy jest to błąd naruszenia prawa materialnego art. 11 ust. 2 specustawy.

Niezależnie od tego, że w granicach zaskarżenia, w ramach ustalonego stanu faktycznego, Sąd II instancji stosuje z urzędu prawo materialne (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNCP 2008, nr 6, poz. 55), to powód te zarzuty naruszenia prawa materialnego, stawia zresztą we wniesionej apelacji.

Niezależnie od postawienia ewentualnego zarzutu co do zbyt rygorystycznej wykładni normy art. 7 ust.1 specustawy w zakresie obowiązku przedstawienia oryginału prawomocnego orzeczenia sądu zasądającego należność, to w ocenie Sądu Apelacyjnego, bezwzględny warunkiem określonym w art. 8 tej ustawy jest to, że do dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 2, art. 6 i art. 7 ust. 1, przedsiębiorca dołącza oświadczenie, iż należności wymienione w tych dokumentach wynikają ze zrealizowanych i odebranych prac związanych z realizacją zamówienia publicznego oraz że nie są objęte gwarancją udzieloną przez wykonawcę lub nie zostały zaspokojone. Tak więc dla Sądu Apelacyjnego postawione w apelacji powoda zarzuty naruszenia prawa materialnego art. 11 ust. 2 w zw. z art. 6, art. 7 ust. 1 i 3, art. 8 ust. 1 w zw. z art. 9 specustawy są oczywiście uzasadnione.

Należy dodać, że celem komentowanej ustawy jest przede wszystkim usunięcie negatywnych skutków zjawiska niepłacenia przez wykonawców robót budowlanych ich kontrahentom, którzy zawarli z nimi umowy pozostające w związku z realizacją zamówienia publicznego udzielonego przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (dalej: „GDDKiA”). Zjawisko to jest niekiedy określane mianem „zatorów płatniczych”. Wprowadzenie regulacji zawartej w komentowanej ustawie było spowodowane dążeniem do usunięcia lub złagodzenia szkodliwych skutków powyższego zjawiska nie tylko dla przedsiębiorców będących kontrahentami wykonawców robót budowlanych, lecz również dla polskiej gospodarki.

Natomiast nie może to powodować uzyskiwanie z tego powodu ewentualnie niestosownych korzyści., czy też wprowadzać chaosu w obrocie gospodarczym. By temu zapobiec ustawa wprowadziła szereg uregulowań, do których należy m.in. zaliczyć art. 8, który nakłada na przedsiębiorcę konkretne obowiązki:

ust. 1: Do dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 2, art. 6 i art. 7 ust. 1, przedsiębiorca dołącza oświadczenie, iż należności wymienione w tych dokumentach wynikają ze zrealizowanych i odebranych prac związanych z realizacją zamówienia publicznego oraz że nie są objęte gwarancją udzieloną przez wykonawcę lub nie zostały zaspokojone.

Pomimo wielokrotnego wzywania pozwanego przez powoda do przedstawienia takiego oświadczenia z obowiązku tego pozwany nie wywiązał się.

Jakkolwiek Sąd II instancji, jak i zapewne także Sąd I instancji miał pełną świadomość, że pozwany uzyskał prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 lipca 2015 r., równy należności odpowiadającej zaliczce w kwocie 22.395.67 zł, to jednak podstawą do uznania prawa pozwanego do spłaty przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad niezaspokojonych przez wykonawcę tej należności przedsiębiorcy było przedstawienie stosownego oświadczenia w trybie art. 8 ustawy.

Należy dodać i podkreślić, że zgodnie z ust. 2 tego przepisu, oświadczenia, o których mowa w ust. 1 i art. 7 ust. 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Tak więc w związku z tym, że są to oświadczenia wiedzy oraz obejmują one dodatkowo oświadczenie określone w art. 8 ust. 2 komentowanej ustawy zastępujące pouczenie o odpowiedzialności karnej, nie mogą być one złożone przez pełnomocnika. Muszą być one złożone osobiście przez przedsiębiorcę.

Dlatego też, nawet na etapie postępowania apelacyjnego, możliwym złożenie tego oświadczenia. Na rozprawie apelacyjnej stawiał się jedynie profesjonalny pełnomocnik pozwanego. Jednakże nie przedstawił on ani dowodu z takiego oświadczenia, ani też nie złożył wniosku o dopuszczenie poza rozprawą dowodu z takiego oświadczenia, pomimo iż brak tego oświadczenia, do złożenia którego pozwany był wzywany przez powoda wielokrotnie, stanowił jeden z podstawowych argumentów w apelacji powoda oraz w odpowiedzi powoda na apelację pozwanego.

W tej sytuacji zasadnicze zarzuty naruszenia prawa materialnego podniesione w apelacji powoda okazały się uzasadnione i w tej części okazał się uzasadniony zarzut naruszenia prawa procesowego art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. Rzeczywiście bowiem Sąd I instancji, poprzez nieprzedstawienie w treści uzasadnienia wyroku przyczyn uznania, że „stronie powodowej przysługuje zwrot zaliczki, z tym, że nie w wysokości 133.474.66 zł, lecz 111.078,99 zł, tj. pomniejszonej o kwotę 22.395.67 zł” sprawił, że treść uzasadnienia wyroku w tej części była nieczytelna, a tym samym utrudniała kontrolę instancyjną przedmiotowego orzeczenia w tym zakresie.

Dlatego też w tej części, tj. w zakresie podwyższenia zasądzonej kwoty 111.078,99 zł o kwotę 22.395.67 zł do kwoty 133.474.66 zł, apelacja powoda okazała się uzasadniona.

Natomiast brak było podstaw do uwzględnienia apelacji w zakresie przesunięcia początkowej daty odsetek, opartej na zarzucie naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 6 specustawy z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co czyni zbędnym ich ponowne przytaczanie.

Przechodząc do oceny apelacji pozwanego wskazać należy, że zarzuty w niej podniesione są bezzasadne z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z tą istotną modyfikacją stanowiącą podstawę uwzględnienia apelacji powoda.

W tym kontekście trudno zakwestionować argumentację powoda przedstawioną w odpowiedzi na apelację pozwanego.

Pozwany bezzasadnie zarzuca Sądowi I instancji, iż Sąd błędnie przyjmuje, że umorzenie postępowania w sprawie sprzeciwu wobec odmowy uznania wierzytelności w masie upadłości (...) S.A., próba ugodowa z (...) S.A. są ostatnimi z możliwych do podjęcia przez pozwanego działań, umożliwiających pozwanemu uzyskanie dokumentów rozliczeniowych, o których mowa w ustawie z dnia 28 czerwca 2012 roku o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych. Jednakże należy mieć na uwadze, że Pozwany nie przedstawia żadnych nowych dowodów na tę okoliczność, z których wynikałoby, że Pozwany zawarł ugodę z (...) SA.

W odniesieniu do powyższego Powód trafnie wskazuje, iż nie może być wątpliwości, że w stosunku do Pozwanego zakończyły się wszystkie postępowania jakie do tej pory zainicjował i wytoczył on przeciwko wykonawcom, obejmujące żądanie pozwu w niniejszej sprawie, tj.: postępowanie przeciwko (...) prowadzone przed Sądem Okręgowym (następnie Apelacyjnym) w K. i postępowanie upadłościowe (...) SA. Pomimo upływu ośmiu lat od dnia zgłoszenia niezaspokojonej należności do GDDKiA, Pozwany nie podjął innych postępowań opisanych w specustawie, w wyniku których możliwe byłoby uzyskanie jednego z dokumentów wskazanych w art. 7 specustawy.

W przedmiotowym przypadku wszelkie racjonalne terminy do przedsięwzięcia przez Pozwanego możliwych czynności zmierzających do potwierdzenia przysługujących mu należności upłynęły.

Postępowanie przeciwko (...) zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 lipca 2015 r., a postępowanie upadłościowe zakończyło się odmową uznania na liście wierzytelności należności będącej przedmiotem pozwu o zwrot zaliczki w kwocie 133.474,66 zł. Wobec tego, że nie toczyły się inne postępowania wszczęte przez Pozwanego przeciwko Wykonawcy, zaistniały na mocy przepisu art. 455 k.c. przesłanki do żądania zwrotu wypłaconej zaliczki.

Pozwany nie zawarł też żadnej ugody z pełnomocnikiem (...) SA i nie przedstawił do dziś dokumentu zawartej ugody. Wyrok Sądu I instancji jest w tym zakresie prawidłowy.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego kwestii braku przewidzenia przez ustawodawcę terminu w jakim wnioskodawca winien przedłożyć dokumenty uzupełniające, Powód zasadnie wskazał, iż specustawa nie określa terminu, w którym przedsiębiorca jest zobligowany do doręczenia do GDDKiA jednego z dokumentów wskazanych w art. 7, jednakże

należy mieć na uwadze, iż w przedmiotowym przypadku wszelkie racjonalne terminy do przedsięwzięcia przez Pozwanego możliwych czynności zmierzających do potwierdzenia przysługujących mu należności upłynęły. Dowodem na to jest fakt, iż Pozwany w apelacji nie przedstawił żadnych nowych dowodów w tym zakresie.

"Wydaje się, że art. II ust. 2 specustawy może uzasadniać stanowisko, zgodnie z którym, gdy zapadnie prawomocne orzeczenie oddalające powództwo obejmujące należność albo wierzytelność obejmująca należność nie zostanie uznana w postępowaniu upadłościowym, może powstać roszczenie o zwrot zaliczki. Jest to bowiem sytuacja, w której przedsiębiorca praktycznie nie będzie mógł potwierdzić należności za pomocą dokumentów wskazanych w art. 11 ust 1 pkt I i 3 komentowanej ustawy, a wątpliwe wydaje się w takiej sytuacji doprowadzenie do zawarcia ugody w postępowaniu pojednawczym-por. Komentarz do art. 11 ustawy o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych autorstwa P. D., B. L., J. Ł.. W niniejszej sprawie taka właśnie sytuacja ma miejsce.

Odnosnie zarzutu Pozwanego wskazującego na to, iż jak twierdzi Pozwany, nie może on ponosić winy i odpowiedzialności za to, że nie mógł przedłożyć listy wierzytelności lub wyroku przeciwko dłużnikowi (...) SA w zakresie w jakim lista ta obejmuje należności przysługujące pozwanemu z faktur wystawionych przez pozwanego na (...) Ltd., Powód trafnie wskazuje, iż to Pozwanego w pełni obciąża fakt, że postępowanie układowe (...) zakończyło się przed rozpatrzeniem sprzeciwu Pozwanego do listy wierzytelności, bowiem zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym (...) SA, Pozwany dokonał ponad dwa lata od otwarcia tego postępowania - co przyczyniło się do nie rozpatrzenia sprzeciwu przed datą zawarcia układu (...) z wierzycielami. Przy czym znaczenie ma fakt, że Pozwany posiadał wymagalną wierzytelność wobec (...) SA w takim samym stopniu jak wobec (...) (którą pozwany dochodził przed Sądem i zgłosił w postępowaniu upadłościowym). Kierując się tokiem rozumowania Pozwanego, należy wskazać, iż Pozwany może tłumaczyć w przyszłości fakt nieuzyskania wpisu na listę wierzytelności (...) tym, że postępowanie upadłościowe tego podmiotu zakończyło się zanim złożył zgłoszenie wierzytelności w tym postępowaniu, bowiem liczył wcześniej na korzystne rozstrzygnięcie sporu z (...), (...) i (...), co jest niedorzeczne.

Należy również przypomnieć, że postępowanie przeciwko (...) zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 lipca 2015 a postępowanie upadłościowe zakończyło się odmową uznania na liście wierzytelności należności będącej przedmiotem pozwu o zwrot zaliczki w kwocie 133.474,66 zł. Wobec tego, że nie toczyły się inne postępowania wszczęte przez Pozwanego przeciwko Wykonawcy, zaistniały na mocy przepisu art. 455 k.c. przesłanki do żądania zwrotu wypłaconej zaliczki i wyrok Sądu I instancji w tym zakresie jest zasadny.

W odniesieniu do IV zarzutu Pozwanego dotyczącego tego, że Sąd I instancji pomija wyrok Sądu Apelacyjnego prezentującego pogląd o tym, że zasady postępowania upadłościowego i naprawczego toczącego się wobec spółki (...) Ltd. na terenie Irlandii są zbieżne i w wielu miejscach tożsame z uregulowaniami polskiego postępowania upadłościowego i naprawczego, a także w odniesieniu do twierdzeń Pozwanego, że lista wierzytelności którą Pozwany przedłożył do GDDKiA, jest tożsama z listą wierzytelności obowiązującą w polskim postępowaniu, Powód trafnie wskazał, że:

„Okoliczność, iż w stosunku do uczestnika konsorcjum - (...) zostało otwarte postępowanie upadłościowe w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1346 2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego powyższej konstatacji nie zmienia bo zmienić nie może. Jest oczywisty m, iż zasada jaka wynika z treści wyżej wymienionego rozporządzenia Rady, a to uznania postępowania upadłościowego wszczętego przez sąd jednego z państw członkowskich nie może być negowana. Uznaniu bowiem podlega orzeczenie które:

- wszczynają postępowanie upadłościowe
- zostało wydane przez sąd
- jest skuteczne w państwie wydania (art. 16 rozporządzenia)

Stosownie zaś do art. 25 przedmiotowego rozporządzenia orzeczenia dotyczące prowadzenia i ukończenia postępowania upadłościowego, wydane przez sąd którego orzeczenie o wszczęciu postępowania upadłościowego podlega uznaniu na podstawie art. 16, jak również zatwierdzony przez taki sąd układ, podlega uznaniu bez dalszych czynności. Orzeczenia takie podlegają uznaniu i wykonaniu na podstawie art. 31-51 z wyłączeniem art. 34 ust. 2 Konwencji brukselskiej o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych" (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 stycznia 2020 r., sygn. akt I ACa 168/19)

Zasadnie także powód wskazuje, że należy przypomnieć, iż Pozwany od daty zgłoszenia do GDDKiA niezaspokojonej należności w trybie ustawy z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (dalej: Specustawy), informowany był, że podstawą spłaty zgłoszonej należności będzie jeden z dokumentów wskazanych w art. 7 tej ustawy.

Wykonawcą kontraktu, którego niezaspokojona należność dotyczyła, było konsorcjum firm: (...) SA, (...) Ltd., (...) SA, (...) SA., solidarnie zobowiązanych do zapłaty wynagrodzenia Pozwanemu GDDKiA nigdy, w żaden sposób nie ograniczała Pozwanego w wyborze podmiotu, wobec którego będzie on dochodził swojej należności. Pozwany natomiast, znając treść art. 7. Specustawy, mógł, a nawet powinien był dochodzić swojej należności od każdego z członków Konsorcjum (nie bez znaczenia jest tu fakt, że Pozwany reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika). Pozwany nie przedsięwziął wszystkich możliwych kroków celem realizacji obowiązku jaki nakładał na niego przepis art. 7 Specustawy, ograniczając się do pozwania (...) SA i (...) Ltd oraz dokonania zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym (...) SA. Dopiero w następstwie pisma GDDKiA znak (...) z dnia 16.12.2015 r. (w aktach sprawy) Pełnomocnik Pozwanego pismem z dnia 08.02.2016 r. poinformował o dokonaniu zgłoszenia wierzytelności objętej pozwem, w postępowaniu upadłościowym (...) SA.

Natomiast, do dnia dzisiejszego Pozwany nie dokonał zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym (...) SA.

Postępowanie przeciwko (...) zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 lipca 2015 r., a postępowanie upadłościowe zakończyło się odmową uznania na liście wierzytelności należności będącej przedmiotem pozwu o zwrot zaliczki w kwocie 133.474,66 zł. Jednocześnie Pozwany nie doręczył do Powoda (GDDKiA) oryginału wyroku Sadu Okręgowego w K. z dnia 22 lipca 2015 r.

Powód zasadnie wskazuje także, że dla realizacji obowiązku spłaty w trybie specustawy konieczne jest doręczenie oryginałów dokumentów wskazanych w art. 7. Treść specustawy nie pozostawia co do tego żadnych wątpliwości bowiem, tam gdzie wystarczające jest doręczenie do GDDKiA kopii dokumentów Specustawa wyraźnie tak stanowi (art. 5 ust. 2 pkt 2 - „Do zgłoszenia dołącza się kopie ...”). A zatem a contrario w przypadku wypłaty zaliczki i spłaty należności, o których mowa w art. 6 i w art. 7, wymagane jest doręczenie oryginałów.

Pozwany po wypłacie zaliczki powinien był liczyć się z obowiązkiem jej zwrotu w przypadku niezyskania tytułu o którym mowa w art. 7 ustawy o spłacie. Jak samo określenie bowiem wskazuje, zaliczka ma charakter warunkowy.

W związku z powyższym, zarzut Pozwanego nr IV jest również bezzasadny.

W związku z powyższymi argumentami, zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego są również nieuzasadnione i nie zasługują na uwzględnienie.

Faktem jest, że w toku rozprawy apelacyjnej w dniu 17.11.2021 r. pełnomocnik pozwanego podniósł, że przed Sądem Okręgowym w K. IX Wydział Gospodarczy pod sygn.. (...) toczy się obecnie postępowanie zainicjowane przez J. N. i skierowane przeciwko spółce (...) S.A. o zapłatę, które będzie podstawą do rozliczenia tej właśnie zaliczki, której zwrotu domaga się powód w obecnym postępowaniu. Jednocześnie przyznał, że pozwany nie był w stanie przedłożyć takiego orzeczenia, bo go jeszcze nie było. Dodał, że roszczenie to wobec spółki (...) S.A. nie jest przedawnione, choć na bieg tego postępowania niewątpliwie będzie miał wpływ fakt, że obecnie spółka ta jest w postępowaniu

restrukturyzacyjnym. W tej sytuacji zdaniem pozwanego powództwo Skarbu Państwa w niniejszej sprawie jeśli nie jest bezzasadne, to jest co najmniej przedwczesne i dlatego wniósł o oddalenie powództwa.

Na pytanie Przewodniczącego o datę wniesienia niniejszego powództwa do Sądu Okręgowego w K. w sprawie do sygn.(...)oraz o wykazanie co jest przedmiotem tego postępowania, bo to jest nowa okoliczność, w odpowiedzi pełnomocnik pozwanego oświadczył, że przedmiotem tego postępowania są „należności objęte umową”.

W tej sytuacji Przewodniczący stwierdził, że jest to nowa okoliczność, co do której Sąd II instancji nie posiada wiedzy z urzędu, a więc w jaki sposób pozwany zamierza ten fakt wykazać, tj. co do stron, biegu i przedmiotu tego postępowania, skoro na obecnym etapie jest to oparte jedynie na twierdzeniach pełnomocnika pozwanego, a i to niepełnych na zadane pytanie. Ponadto przewodniczący zaznaczył, że poza tymi twierdzeniami, nie było w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych.

W tym miejscu pełnomocnik pozwanego oświadczył, że powodem jest J. N., a pozwanym początkowo była spółka (...) S.A., a obecnie pozwanym jest zarządca masy sanacyjnej (...) S.A. w postępowaniu restrukturyzacyjnym i przedmiotem tych postępowań są należności zgłoszone w tym postępowaniu w oparciu o specustawę właśnie wynikające z umowy o świadczenie usług o nr (...) i faktury, które były wystawione do tej umowy ora z drugiej umowy o nr (...), a to są te umowy, które były podstawą wypłaty zaliczki.

W odpowiedzi na to stanowisko pozwanego pełnomocnik powoda podniósł, że te twierdzenia są całkowicie spóźnione, jak i całkowicie nieudowodnione. Ponad to z samej sygnatury sprawy wynika, że postępowanie to toczy się przynajmniej od ubiegłego roku i w związku z tym strona pozwana miała odpowiedni czas, aby złożyć w tym zakresie wnioski dowodowe, z których będzie wynikać, że przedmiot postępowania ma irrelevantny związek z obecnym postępowaniem. Natomiast wobec braku stosownych wniosków dowodowych, jakiegokolwiek odniesienia się do tych twierdzeń, a zwłaszcza, że mają jakikolwiek związek z przedmiotem niniejszego sporu, jest niemożliwe.

W ocenie Sądu Apelacyjnego należy podzielić stanowisko powoda, albowiem poza twierdzeniami nie popartymi żadnymi dowodami, pozwany nie wykazał związku ewentualnie toczącego się postępowania i wpływu na obecny proces.

Na pytanie Przewodniczącego, czy poza stanowiskiem o przedwczesności powództwa, pełnomocnik odniósł się do zarzutów apelacji powoda polegającej na braku przedstawienia przez pozwanego wszystkich dokumentów określonych w art. 7 i 8 specustawy, pełnomocnik pozwanego oświadczył, że pozwany przedłożył wszystkie dokumenty wskazane w tych przepisach.

W realiach stanu faktycznego niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, twierdzenie o przedłożeniu przez pozwanego wszystkich dokumentów określonych w art. 7 i 8 specustawy, jest oczywiście bezzasadne.

Tak więc wobec bezzasadności podniesionych przez pozwanego zarzutów naruszenia prawa procesowego i materialnego, apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

W zakresie zatem, w jakim apelacja powoda okazała się zasadna, Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji na mocy art. 386 § 1 k.p.c.

Konsekwencją uwzględnieni apelacji powoda, stała się konieczność ponownego rozliczenia kosztów procesu.

Wobec faktu, że faktycznie powództwo zostało uwzględnione w całości o kosztach orzeczono według zasady odpowiedzialności za wynik postępowania określonej w art. 98 § 1 k.p.c., co do wysokości odnośnie zwrotu kosztów zastępstwa, zgodnie z stawkami określonym w § 2 pkt 6 rozporządzenia ministra sprawiedliwości 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1668) – 5.400 zł, a nadto na podstawie ar. 32 ust 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym to przepisem koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w

której zastępstwo Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa - Prokuratorii Generalnej. Natomiast na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Z 2018 r., poz. 300, j. t.) nakazano pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 6.674 zł tytułem opłaty sądowej od zasądzonego roszczenia (133.474,66 zł x 5%), od której na podstawie art. 94 u.k.s.c. zwolniony jest powód.

Jedynie dla czytelności wyroku po zmianach, zaskarżonemu wyrokowi nadano nową treść.

Natomiast w zakresie w jakim apelacja powoda w pozostałej części, a apelacja pozwanego w całości okazała się bezzasadna, Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 2 sentencji na mocy art. 385 k.p.c.

Wobec faktu, że faktycznie powództwo zostało uwzględnione w całości ***o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono jak w pkt 4 sentencji*** według zasady odpowiedzialności za wynik postępowania określonej w art. 98 § 1 k.p.c., a co do wysokości odnośnie zwrotu kosztów zastępstwa, zgodnie z stawkami określonym w § 2 pkt 6 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1668) – 5.400 zł, a nadto na podstawie art. 32 ust 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym to przepisem koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w której zastępstwo Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa - Prokuratorii Generalnej.

Natomiast na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Z 2018 r., poz. 300, j. t.) nakazano pobrać od pozwanego J. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.120 zł tytułem opłaty sądowej od zasądzonego roszczenia (22.395.67 zł x 5%), od której na podstawie art. 94 u.k.s.c. zwolniony jest powód.

Dlatego też w tym zakresie orzeczono jak w pkt 3 sentencji.

SSA Jerzy Bess